



RAKOVNICKÉ OBEČNÉ NOVINY

Všetky náklady spojené s vydávaním a rozširovaním hradí Obec Rakovnica

Číslo 3 * Ročník XVI * August 2016

Baníckemu spolku želáme veľa tvorivých nápadov pri udržovaní baníckych tradícií

História baníctva má pevné korene v našej obci. Nositelom jej myšlienok, tradícií, spomienok, spolupatričnosti je Banícky spolok v Rakovnici, ktorý úspešne existuje a rozvíja sa už 10. rokov. Oslava okrúhleho jubilea spolku sa uskutočnila dňa 29. apríla v sále Domu kultúry v Rakovnici.

Na slávnostnej členskej schôdzi sa stretli členovia baníckeho spolku a vzácní, milí hostia. V prvom rade to bol Banícky spolok Bratstvo z Rožňavy, ktorý zastupovali Ing. Arpád Kavečanky, Ing. Štefan Molčík, Ing. Dušan Oravec. Kruh hostí naplnili čelní predstavitelia, starostovia susedných obcí. Z Rožňavského Bystreho Želmíra Gonosová, z Honiec Monika Palečková, zo Štítnika Ladislav Belányi a z Rudnej Július Kerekeš. Obec Rakovnicu predstavovala Mgr. Mária Uhrinová zástupkyňa starostu obce.

Program bol postavený tak ako sa patrí, dôstojne, dynamicky, slávnostne a mal i nové, príjemne prekvapujú-

ce prvky. Spoločné zasadnutie začalo baníckou hymnou v podaní Ing. Milana Birku a za doprovodu hudobnej skupiny z Rožňavského Bystreho. K umelecky podanému mohutnému spevu sa postupne pridali účastníci zasadnutia. Tu sa hneď ukázala sila spolupatričnosti, hrdosť na remeslo, ktoré voľakedy patrilo medzi tie najatraktívnejšie a to i napriek riziku nebezpečenstva, úrazov či dokonca smrti. Hymnou všetci prítomní vzdali hold baníckej práci aj všetkým, ktorí ju kedy vykonávali.

So slávnostným príhovorom vystúpil predseda Baníckeho spolku Ján Lindák.

(Pokračovanie na 3. strane)



Gôšovské pirohy nám veľmi chutia

Otvorená náruč i srdce pre každého

Tohtoročné Dni obce sa niesli v znamení priaznivého, príjemného, slnečného počasia a bohatého, pestrého kultúrneho, duchovného i športového programu. Cieľom celého snaženia bolo pripomenúť si výročie vzniku obce, spoločná oslava, potešiť sa, zabaviť... Bolo čo pozerieť, zažiť i občerstviť sa. Zgustnúť na dobrom jedle. Pod vplyvom dobrej hudby si zašantiť.

Prínosom osláv bol nový konferencier. Od začiatku až do konca kultúrneho programu zaujal svojim vystúpením. Súčasťou oficiálnej časti bol slávnostný príhovor starostu obce L. Leštáka. Dôraz položil na spolupatričnosť k miestu kde žijeme. Vyjadril želanie, aby sa rodáci i hostia, turisti radi k nám vracali. Podčiarkol, že obec i občania majú otvorenú náruč i srdce dokorán pre každého návštevníka.

Príhovor ukončil poďakovaním všetkým, ktorí prispeli k rozvoju a zveladeniu obce. Osobitne ďakoval organizátorom i sponzorom za hladký priebeh osláv.

Prvým vystúpením bol ZPOZ. Jeho členky pripravili spolu s deťmi hudobno-

slonné pásmo pod názvom „Vo Viarbu pod agátmi“. Vystúpenie sprítomnilo minulosť, kedy deti v obci mali povinnosť pásť husi.

Po ich vystúpení dobrú náladu vystupňovali FS Genšanky a FS Gočovani. Kvalitné súbory vždy dokážu upútať pozornosť divákov. A stalo sa to aj teraz.

Po skončení programu sa všetci presunuli do miestneho parku, kde sa podával Rekenský guláš a Gôšovské pirohy. Nezabudlo sa ani na tombolu, ktorá i naďalej sa teší veľkej obľube. Ceny boli zaujímavé, pestré. Po zlosovaní sa výhercovia z výhier potešili i pobavili. Osvedčený dj Norbi urobil perfektnú náladu.

(Pokračovanie na 6. strane)



Očenení baníci s predstaviteľmi BS a obce

Foto na strane: Dr. Sabo



Krátke informácie

Škody

Koncom apríla mráz doslova kosil. Dňa 21. apríla zamrzli orechy i kvitnúce ovociny pri potoku. Potom nasledovali ďalšie dni kedy narobil škody. Na Hostinci nová úroda ostala, do určitej miery chránená, vďaka vyššej nadmorskej výške.

Zábrana

V Hrabine, na ceste k hornému vodojemu, je postavená kovová zábrana, ktorá už neumožňuje v týchto miestach voľný pohyb s autami. I týmto opatrením, sa okrem iného, zamedzí vytváraniu čiernych skládok.

Ohrozuje

Jasene, ktoré sa hojne vyskytujú v obci, sú v ohrození. Môže sa to hubovým ochorením spolu s chrobákom Dutinárkou jaseňovou, ktoré sa veľmi rýchlo šíri. Chrobák pochádza z Ázie a čo nevidieť ho môžeme očakávať v Európe. Teda aj u nás.

Do pozornosti

Cirkevný zbor ECAV má svoju webovú stránku, ktorú vám dáva do pozornosti. Môžete ju navštevovať na www.eceav-roznavebystre.sk.

Dátové centrum

Naša obec patrí do veľkej rodiny v rámci projektu „Dátové centrum obcí a miest“ prostredníctvom OPIS-u (Operačný program informatizácie spoločnosti). Dátum začatia realizácie projektu bol november 2011 a skončenia realizácie projektu december 2015. Riadiacim orgánom OPIS-u je Úrad vlády SR, Ministerstvo financií SR ako Sprostredkovateľský orgán OPIS-u. Projekt bol spolufinancovaný EU z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Tabule

Do Rakovnice je možné dostať sa hore cez Hostinec, alebo dole cez Obec. Na každom vstupe sú tri rôzne tabule. V poradí zhora nadol prvá víta každého návštevníka textom „Vitajte v obci Rakovnica“.

Druhá dáva na vedomie, informuje, že „Kataster obce je monitorovaný snímacím zariadením“. Tretia chráni občanov pred podvodníkmi textom „Zákaz podomového predaja na celom území obce Rakovnica“.

Prileteli

Naši pravidelní vtáci hostia - bociany - prileteli tohto roku, tak ako predtým, 1. apríla. Počas hniezdzenia sa im vyliahli štyria potomkovia.

Predĺžila

Využívanie obecných priestorov, na obchodné účely, obec znova poskytla obchodu s potravinami DEAD Edite Dobošovej. Potvrdené to bolo novou nájomnou zmluvou, platnou do konca roka 2018.

Nový poskytovateľ

Prišiel k nám nový poskytovateľ internetových služieb - Vegonet s.r.o. Obecný úrad mu poskytol strešný priestor (komín) na budove bývalej materskej školy. Nájomná zmluva je uzavretá do 31.12.2018.

Plastové

Na cintoríne boli staré vodovodné rozvody na úžitkovú vodu vymenené za nové, plastové. Obec žiada občanov, aby sa s vodou neplytvalo a zamedzilo zbytočným únikom vody.

Stará sa

Obec sa stará o to, aby naše ihrisko bolo funkčné. Začiatkom roka bola opravená strecha na prezliekarni. Dažďovú vodu zo strechy už zbierajú nové okapové žľaby. Opravené bolo aj oplatenie celého objektu.

Poskytla

Nájomnou zmluvou s Agrosopolom Honce poskytla obec družstvu svoje poľnohospodárske pozemky na poľnohospodárske účely.

Zloženie

Zloženie výboru Banického spolku v Rakovnici: Predseda Ján Lindák, podpredseda Ing. Milan Birka, pokladník Milan Hlavač, členovia výboru Ing. Ľuboš Gallo a Ján Terai.

Prvé

Známa hubárka z Hostinca Gitka Leštáková sa v podvečer 19. mája vybrala na svoje miesta pozrieť či rastú huby. Oplatilo sa. Domov doniesla šesť kusov. Veľké i malé. Najväčší mal 41 deka.

Inšpekcia

Krajský úrad Košice Odbor životného prostredia vykonal dňa 12. mája na OcÚ v Rakovnici inšpekciu. Kontrolovali náučný chodník priamo na mieste. Neboli výhrady. Všetko je bez závad. Týmto aktom bol štátny dozor ukončený.

Audit

Audit účtovnej uzavierky za rok 2015 bol ukončený. Správa o výsledku bola predložená Obecnému zastupiteľstvu dňa 26. mája, ktoré správu vzalo na vedomie.

Schválená

Obci bola schválená žiadosť na dotáciu Zmien a doplnkov UPN - O Rakovnice ako strategického dokumentu.

Darovací účet

Obecné zastupiteľstvo dňa 26. mája schválilo účelový darovací účet na obnovu kostolíka sv. Márie Magdalény.

Rozrástol sa

Denný stacionár v našej obci sa rozrástol o päť klientov, ktorí majú spracované žiadosti a posúdenia. Bude potrebné požiadať o navýšenie počtu klientov Košický samosprávny kraj (KSK).

Územný plán

Obec zabezpečila spracovanie Zmien a doplnkov č. 2 v súčasnosti platnom ÚPN - O.

Dňa 4. mája sa zrealizovalo stretnutie občanov v Dome kultúry na prerokovanie zmien a doplnkov. Pre prítomných bol podaný výklad plánu a ochotne prijaté dôležité a žiaduce pripomienky. Bola tu jedinečná možnosť dať si vysvetliť všetko o čo bol záujem. Škoda, že aj napriek veľkej vynaloženej snahe OcÚ, pomerne málo občanov prejavilo záujem o tak významnú záležitosť, ktorá v budúcnosti ovplyvní činnosť v obci.

Rešpektujeme sa

Každý dom má dvor, miesto na parkovanie, garáž... Nikto nie je odkázaný na to, aby musel dlhšie odstaviť auto na verejnej ceste. Nesprávne, nevhodné parkovanie sa stáva prekážkou pri plynulej cestnej premávke. Je len na nás, aký postoj k tomu zaujmeme. Budme k sebe navzájom ohľaduplní a v prípade nevyhnutností tolerantní. Rešpektujeme sa navzájom.

Novinka

Na obecnom úrade v prijímacej kancelárii je urobený pult pre občanov, stránky. Zamestnanci tak môžu promptne uspokojiť potreby občanov.

Obci záleží

Obci záleží na okolí obecných i štátnych ciest. Pravidelne zodpovedne, dôsledne ho čistia, kosia. Výsledkom ich snaženia je estetické, vkusné a i na pohľad príjemné prostredie.

Lavice

Nové, praktické, účelné, kvalitné drevené lavice pribudli do inventára našej obci. V celkovom počte 12 kusov slúžia na kultúrnych a spoločenských podujatiach.

Najkrajší kohút

Predpokladáme, že dobre poznáte svoju obec. Veríme, že pozorne si všimáte svoje okolie a registrujete novinky, zmeny. Stále je čo pozeráť, všimáť si. Kochať sa napríklad nápadmi majiteľov nehnuteľností. Vašu pozornosť teraz obraciame na najkrajšieho kohúta, ktorý sa nachádza na streche istého domu. Viete na ktorom dome je tento krásne sfarbený kohút?



Kohút je na streche domu č. 64.

Banickemu spolku želáme veľa tvorivých nápadov pri udržiavaní banických tradícií

(Pokračovanie z 1. strany)

V krátkosti pripomenul vznik spolku. „Spolok bol založený po rozpade banického spolku bývalých baníkov v Rožňavskom Bystrom v roku 2006. V tom istom roku na túto udalosť niekoľko zanietých bývalých baníkov založilo banický spolok v Rakovnici. Zakladajúci členovia boli Ján Šály, Ondrej Lindák, Július Hlavač, Ľudovít

rôznych prácach v obci na požiadanie OcÚ. Pomáhali sme pri oprave strechy na altánku v Hānclovej doline, opravili sme schody pod hlavnou cestou na Hostinci, aktívne sme pomohli pri oprave strechy na požiarnej zbrojnici.“

Vo svojom prejave J. Lindák nezabudol ani na pomoc a spoluprácu s Banickým spolkom Bratstvo, ktorý ich nielen podržal, ale aj po-

ináč byť. „Začali sme kopat' v lokalite Ivádyo, kde by mala byť ručne razená banská chodba, tzv. kresanica. Zatiaľ sa nám však nepodarilo nájsť vchod do bane. Pri kostolíku sv. Magdalény sme osadili aj druhú informačnú tabuľu o histórii prvej obce, o kostolíku a o baniach v okolí.“

Nezabudol ani na sponzorov. Veď tí im pomohli, keď sa na nich obrátili. „Ciele, ktoré sme si dali, postupne realizujeme samozrejme za podpory Obecného úradu v Rakovnici. Našími ďalšími sponzormi sú Obecné úrady Štítnik, Honce, Rožňavské Bystré, Rudná, ako aj Agrodružstvo Honce.“

Banický spolok sa môže pochváliť aj svojou kronikou, ktorá je spracovaná pekne a obsahovo bohatá. Fotodokumentácia vhodne dopĺňa textovú časť. Slúži nielen pre súčasnosť, ale aj budúcnosť ako faktografický materiál o činnosti Banického spolku v Rakovnici. Kroniku vedie Mgr. Ľubica Birková, ktorej patrí poďakovanie za jej prácu.

„Zástupcovia nášho spolku sa pravidelne zúčastňujú na stretnutiach slovenských banských miest a obcí, o čom svedčia aj štandardy, ktoré nám pri týchto stretnutiach boli odovzdané a zdobia našu banickú zástavu,“ zdôraznil predseda a dodal. „V minulom roku na ôsmom stretnutí v Banskej Bystrici sme dostali štátne vyznamenanie „Vzorný pracovník rezortu ministerstva hospodárstva za udržiavanie banických tradícií na Gemerí.“ Na toto vyznamenanie nás navrhlo vedenie banického spolku Bratstvo v Rožňave začo im patrí naše poďakovanie. Aj v tomto roku plánujeme zúčastniť sa na stretnutí banických miest a obcí, ktoré sa uskutočnia v auguste v Gelnici.“

Banickému spolku, predsedovi, výboru, všetkým členom do ďalších rokov želáme veľa zdravia, radosti zo života, veľa tvorivých nápadov pri zachovávaní banických tradícií. Udržujte čo najdlhšie spomienku, pamiatku na remeslo ktorého história siaha až do doby bronzovej.

Členovia sú

z Rakovnice, Rožňavského Bystrého, Honiec, Rudnej, zo Štítnika a z Rožňavy. Riadi ho päťčlenný výbor, ktorý zabezpečuje organizačné záležitosti potrebné pre činnosť banického spolku.

Po skončení príhovoru predsedu vystúpil zástupca Banického spolku Bratstvo z Rožňavy. Ocenil činnosť a aktivity rakovnického spolku nielen v prospech členov, ale aj obce. Vyzdvihol zapájanie sa bývalých baníkov, terajších členov na stretnutiach národných i medzinárodných, lebo tie spájajú nielen účastníkov, ale reprezentujú aj obec. Šíri sa tak dobré meno obce Rakovnica a jej zviditeľňovanie. Pochvalne sa vyjadril k tomu, čo za 10 rokov urobili a čo ešte majú v pláne. V mene Bratstva zažalal spolku dlhé a úspešné roky.

Súčasťou schôdže bolo aj oceňovanie aktuálnych jubilantov, ktorí dostali „Pamätný list za dlhoročnú prácu v baníctve a za udržiavanie banickej tradície na Gemerí“ a k tomu spomienkový predmet. Okrem oceňovania na programe bolo aj prijímanie nových členov. Týmto krokom sa počet členov rozrástá. Slávnostná členská schôdza, ako býva zvykom, vyvrcholila prípitkom, skvelým obedom, dobrou hudbou. Po dobrom jedle baníkom sa vytvoril priestor na to, aby si pospomínali na časy, keď fárili do bane. Nezabudli predebatovať súčasné dianie. Bolo o čom hovoriť v priateľskej atmosfére a v dobrej nálade.

Banickému spolku, predsedovi, výboru, všetkým členom do ďalších rokov želáme veľa zdravia, radosti zo života, veľa tvorivých nápadov pri zachovávaní banických tradícií. Udržujte čo najdlhšie spomienku, pamiatku na remeslo ktorého história siaha až do doby bronzovej.

Členovia sú

Členovia sú



Členovia výboru BS Rakovnica s hosťami BS Bratstvo Foto: Dr. Sabo

Bradáč, Ján Gonos, Ľudovít Šmelko, ktorý žiaľ už nie sú medzi nami. Ďalšími zakladajúcimi členmi boli Peter Bradáč, Zoltán Jesenský, Ján Lindák a Jaroslav Blahút. Založenia banického spolku sa zúčastnil aj vtedajší starosta obce Ing. Ondrej Lorko. Prvým predsedom spolku bol Ján Šály. „Od roku 2007 je predsedom banického spolku Ján Lindák.“

Nebolo to ľahké. Veď začínali, ako sa hovorí „od nuly“. Bola tu energia, zámer, túžba byť spolu a dokázať, že na to majú. Predseda to stručne vyjadril slovami: „Boli to ťažké začiatky. Tak ako teraz, aj v minulosti sa bez sponzorských príspevkov nedala vyvíjať v podstate žiadna činnosť. Preto vďaka sponzorom sme mohli oslavovať prvé tri banické dni s ľudovou hudbou, aj s manželkami. Naš spolok za dobu našej činnosti bol aktívny a nápomocný pri

mohol keď to bolo potrebné čo vyjadril nasledovne: „Pri našej činnosti nám bol od samého začiatku nápomocný banický spolok Bratstvo Rožňava. Spomeniem hlavne pánov Ing. Arpád Kavečanky, RNDr. Ondrej Rozložník, Ing. Dušan Oravec, Ing. Štefan Molčík, Ing. Karol Tományi. Vďaka banickému spolku Bratstvo sme osadili informačnú tabuľu o histórii obce a baníctva v Rakovnici. Tabuľa bola osadená v centre obce, kde sme už predtým osadili banský vozík naložený železnou rudou a opatrne vyjadril slovami: „Boli to ťažké začiatky. Tak ako teraz, aj v minulosti sa bez sponzorských príspevkov nedala vyvíjať v podstate žiadna činnosť. Preto vďaka sponzorom sme mohli oslavovať prvé tri banické dni s ľudovou hudbou, aj s manželkami. Naš spolok za dobu našej činnosti bol aktívny a nápomocný pri

Vo vystúpení prítomným predložil zámery i ďalšie činnosti, ktorými sa spolok môže pochváliť. Veď bez baníkov a ich práce by to ani nemohlo

Jedinečnú pamiatku uchováme v pôvodnom dobovom stave

Na úpätí kopca Turecká, na lúke sa nachádza neskororománsky kostolík sv. Márie Magdalény, ktorý pozná každý občan obce. Je známy aj širokej laickej i odbornej verejnosti, ale najmä veriacim. Postavený bol v 13. storočí a je našou i národnou kultúrnou pamiatkou. Je jeden z najstarších stredovekých kostolíkov v Rožňavskom okrese.

Vo svojej histórii prešiel zložitými obdobiami. Je neodškriepiteľným, nezabudnuteľným symbolom v okolí ktorého žili naši prapredkovia, obyvatelia osady a neskôr dediny. Vážime i chránime si ho. Zub času sa podpísal i na ňom. Vyžaduje si preto obnovu, renováciu.



Bočný oltár

Občania, obec, starosta obce, Obecný úrad, Obecné zastupiteľstvo, veriaci vynakladajú nemalé úsilie na to, aby sa jedinečná stavba zachovala čo najdlhšie a v pôvodnom dobovom stave. Obec prostredníctvom starostu obce vypracovala dôležitý rámcový dokument potrebný na záchranu kostolíka a tým je „Zámer obnovy národnej kultúrnej pamiatky,“ ktorý vám predkladáme:

V rámci projektu sa nepredpokladajú žiadne búracie práce na základnej časti múrov kostolíka. Predpokladá sa však výmena železných podpier vysunutej strany strechy (severozápadná časť) za podpery drevené, tak aby vytvárali jednotnú a ucelenú architektúru s novou strechou. Plánuje sa úplná

rekonštrukcia strechy v pôvodnom tvare (s vypustením pred hlavný vchod) a novou krytinou (štiepané šindle). Samozrejmosťou ochrany strechy a stavby bude moderný bleskozvod. Pri obnove strechy sa ráta taktiež s rekonštrukciou stropu.

V rámci stavebnej činnosti sa zabezpečí zníženie vlhkosti obvodových múrov (hydro-melioračné opatrenia), konzervácia časti pôvodných malieb a vo zvyšku vonkajších múrov obnova omietok s pôvodným farebným náterom. Predpokladá sa úplná výmena vchodových dverí (podľa návrhu architektu) aj so zárubňou a podľa odporúčenia aj okenných ochranných prvkov.

V interiéri sa rekonštruje podlaha a úplne sa vymenia lavice na sedenie. Postup reštaurovania vnútorných stien bude ponechaný na reštaurátorský projekt. Predpokladá sa úplne nová (tzv. skrytá) elektroinštalácia (osvetlenie, ozvučenie, ochranné a zabezpečovacie systémy a iné). Opravia sa poškodené časti omietok, stený a klenba sa opatria náterom. Taktiež sa predpokladá reštaurovanie existujúceho oltára.

V exteriéri dôjde k obnove okolia studničky - výrub nežiaducich drevín, spevnenie bezprostredného okolia, schodíkový a bezbariérový prístup pri zabezpečení ochrany prírodného prostredia. Taktiež sa výrubom samonáletových drevín zviditeľní cintorín, základy pôvodných domov a rekon-



Severovýchodný pohľad na kostolík

Foto na strane: Dr. Sabo

štrujú sa okolité sady s dôrazom na pôvodný slivkový sad. Mimo ochrannej zóny sa vybuduje drevený prístrešok, aby poskytoval v rámci oddychovej zóny možnosť ochrany pred nepriaznivým a extrémnym počasím a sym-

bolická klopačka so zvoniacou, pripomínajúca banickú históriu regiónu. Exteriér sa plánuje doplniť aj drevenou sochou sv. Márie Magdalény, ktorej je kostol zasvätený.

*Luboš Lešták
starosta obce*

Zachovajme náš pamätník SNP pre budúce generácie

Vojna. Slovo pri čítaní a vyslovení ktorého mnohí z nás pocítili strach a hrôzu. Neboli sme pri tom, ale sa jej bojíme. Naši spoluobčania, ktorých mená sú vyryté na pamätnej tabuli na pamätníku SNP v miestnom parku, dôsledky vojny, strach a hrôzu nielen zažili, ale i neprežili. Stali sa jej obeťami. Na ich večnú pamiatku a na znak vďaky im naši otcovia a dedovia postavili pomník, aby nám pripomínal, že musíme urobiť všetko pre to, aby sa hrôzy vojny u nás už nikdy neopakovali.

Od jeho postavenia uplynulo už viac ako 60 rokov. Odvtedy sa na pomníku, aj na pamätnej tabuli, výrazne podpísal zub času. Z iniciatívy členov základnej organizácie SZPB a starostu obce, Obecné zastupiteľstvo v Rakovníci schválilo uznesenie o usporiadaní verejnej finančnej zbierky na rekonštrukciu pamätníka a zhotovenie novej pamätnej tabule. Prispieť je možné v prevádzkach miestnych obchodov v obci a na Hostinci do označených pokladničiek opatrených pečiatkou a podpismi organizátorov.

Aj keď sa zdá, že ide len o výmenu starej tabule za novú, význam zbierky treba

vidieť aj v rovine morálnej. Tým, že prispejeme hoci len symbolickým jedným eurom, oživíme si spomienky na chlapcov z našej dediny, ktorých naši starší spoluobčania osobne poznali. O tom, že sme prispeli na opravu pamätníka, porozprávajme svojim deťom a vnukom. Vysvetlíme im, prečo sme tak urobili. Neďajme tak zabudnúť na hrôzy vojny, ktorá sa priamo dotkla života rodím našich spoluobčanov. Každá nasledujúca vojna v dejinách ľudstva bola ničivejšia, ako tá predchádzajúca. Preto už nikdy nedovoľme jej opakovanie!

*Ing. Ondrej Lorko
predseda ZO SZPB*

Pre deti boli pripravené stanovišťa plné prekvapení

Dňa 4.6.2016 zorganizovala Obec Rakovnica v spolupráci s obecným zastupiteľstvom Medzinárodný deň detí. Deti dostávali pri vstupe balíčky, ktoré zakúpila Mgr. Mária Uhrinová. Naše malé ratolesti privítal na futbalovom ihrisku Jakubko Doboš a DJ Norbert Gallo. Počasie nám prialo - bolo krásne a slnečno. Pre detičky boli pripravené stanovišťa plné prekvapení...

Lovenie rybičiek v bazéne, ktoré pripravila Mgr. Mária Uhrinová. O hádanie hádaniek sa postarala Mgr. Erika Genčiová s Mgr. Viktoriou Hegedúsovou. Hľadanie pokladu v blate - Ing. Monika Genčiová. Skladanie domínových kociek v sťažených podmienkach pripravil Ing.



Miroslav Genči. Organizácie ZO JDS a ZO SZPB - skákanie vo vreči a pretahovanie lanom. Kreslenie a maľovanie na tvár Henrieta Silicaiová. Najväčším prekvapením bola jazda na poníkovi Žužu i výstava drobných zvierat. Jakubko Doboš povozil naše malé ratolesti na motorke. Futbalové ihrisko ožilo deťmi, rodičmi, starými rodičmi, známymi i kamarátmi. O občerstvenie bolo postarané...

Poďakovanie patrí organizátorom obci Rakovnica v spolupráci s Obecným zastupiteľstvom a všetkým sponzorom MDD.

Mgr. Mária Uhrinová



Foto k článku: Renáta Blahútová



Zakladatelia Kolovratu

Foto: V. Molnár st.

Rakovnica je pre nich prít'azlivá

Obec Rakovnica sa nám páči, a preto sme rozhodli, že v tejto malebnej dedinke sa aspoň na krátky čas, pár dní usadíme. Stalo sa to koncom apríla. Postavili sme stanový tábor v dávnom štýle. Obľiekli odevy zodpovedajúce dobe, ktorú prezentujeme. Používali kuchynské potreby z dávnej minulosti. Založili čistý oheň pomocou prachna a kresadla.

Teraz sa vám predstavíme. Sme skupina historického šermu Kolovrat z Rožňavy. Existujeme temer päť rokov. Založila ju trojka správnych a odvážnych chlapcov, ktorí aj skupinu vedú. Sú to súrodenci Peter a Vladimír Molnár-rovci a Peter Meleh.

Na pôde Rakovnice bolo zrealizované Valné zhromaždenie výkonného výboru a členov skupiny Kolovrat. Na programe bolo prerokovanie činnosti skupiny na rok 2016. Prvým bodom zhromaždenia bola príprava na XI. ročník Krásnohorských hradných hier „Za kráľa a za vlasť“.

Na tejto historickej akcii skupina sa orientovala na bojových turnajoch jednotlivcov a skupín. Zároveň prezentovanie rôznych atrakcií a súťaží pre návštevníkov, účinkujúcich. Ďalší bod programu bol venovaný spoluorganizovaniu historicky prvých Hradných dní na Vodnom hrade v Štítniku. Tu sa skupina zamerá na vyplňovanie voľného času na vyplňovanie voľného času ukážkami zbraní, zbrojí a šermu z obdobia ranného stredoveku a tí najmenší budú môcť zažiť pravé verbovanie

do veľmožovej osobnej družiny. Návštevníci budú môcť v historickom stanovom tábore pozrieť výzbroj alebo si vyskúšať strelbu z dobového luku či kuše.

Skupina sa tento rok tiež objaví na viacerých podujatiach ako napríklad ranostredoveký festival Utgard v Žiline, Stredoveký deň na Havránku v Liptovskom Mikuláši, Stredoveké dožinkové slávnosti v Rimavskej Sobote alebo Staroslovanský stredoveký deň v Tvrdošine.

Historický šerm je namáhavý, vysoko zodpovedná činnosť, ktorá si vyžaduje maximálne sústredenie a zachovanie neodškriepiteľnej citlivosti. K výslednému výkonu sa dá dospieť len neustálym cvičením, cibrením aj malých detailov. Chce to odvahu, rozhodnosť, okamžité riešenie situácie, šikovnosť... To čo robíme, robíme radi, s láskou a úctou k divákovi a pre ich potešenie, zábavu.

V obci sme sa cítili dobre. Príroda je tu úžasná, ľudia priateľskí, vzduch voňavý. Rakovnica je pre nás prít'azlivá. Radi sa budeme sem vracieť.

Vladimír Molnár ml.

OBČAN A ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

Obec Rakovnica aktualizuje v týchto dňoch existujúci územný plán obce. Verejnosť sa často domnieva, že územné plánovanie slúži len na to, aby ľudia vedeli, kde a čo možno stavať. Územné plánovanie je však oveľa širší a významnejší nástroj ako si my, občania, neraz uvedomujeme. Ak by sme to chceli zjednodušiť, územné plánovanie je nástroj na zabezpečenie dobrého životného prostredia, živý aj neživý prírody pre všetkých, teda nielen pre dnešné, ale aj pre budúce generácie. Preto sústavne narastá význam verejnosti v tom, aby sa aktívne podieľala na územnom plánovaní, aby ovplyvňovala tvorbu takeého územného plánu, ktorý bude naplňovať všetky významné ciele a úlohy, nielen niektoré investičné, alebo ekonomické, ale aj environmentálne a sociálne ciele.

Ani dobrý schválený územný plán obce ešte nie je zárukou, že pri realizácii niektorých stavieb nevzniknú konflikty, rozdielne názory na rozvoj územia medzi verejnosťou a investormi, prípadne samosprávou. Príležitostí sa nájde veľa. Žiadny územný plán nemôže byť natoľko predvídajúci a natoľko podrobný, aby jednoznačne reagoval na všetky možné aspekty reálneho života. Územný plán sa pripravuje v nejakom čase v nejakých konkrétnych situáciách a vychádza z omedzenej miery poznania skutočnosti. V živote vždy býva niečo inak, ako sa očakávalo či predpokladalo, alebo odporúčalo. Dôležitý je najmä samotný obsah územného plánu. Každý územný plán pozostáva z viacerých častí, grafických a textových príloh, záväzných a smerových častí, rôznych dokladov a jeho významnou súčasťou je aj VZN o záväzných častiach územného plánu.

V praxi sa najčastejšie používa textová časť územného plánu a výkresy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Jednotlivé časti by nemali byť v rozpore, ale mali by sa navzájom dopĺňať a upresňovať. Preto nestačí, aby stavebný úrad pri povoľovaní stavby nahliadal

len do výkresu priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Môže sa stať, že plocha, ktorá je v tomto výkrese riešená iba tak, že je farbou určená napríklad na občiansku vybavenosť, je oveľa podrobnejšie riešená vo výkrese dopravy, pretože jej časť je navrhnutá veľmi detailne, napríklad na verejné parkovisko. To isté platí i pre verejnosť, keď sa oboznamuje s územným plánom. Dôležitý je celý dokument, nielen jeho záväzná, ale aj smerná časť. Príslušný orgán musí určiť, ktorá časť platí a ktorá nie. Pri navrhovaných zmenách územného plánu sa musí taktiež postupovať v súlade so zákonom.

Ak človek vlastní niekde pozemok a nesúhlasí s navrhovaným územným plánom obce, v ktorom sa určujú pozemky, ktoré majú byť zastavané, má v podstate „smolu“. Zákon nerieši stav, ak sa vlastníci pozemkov, ktoré majú byť podľa územného plánu zastavané, s obcou nedohodnú a návrh územného plánu odmietnu, lebo je v rozpore s ich záujmami. Neraz počujeme z médií vetu: je to vo verejnom záujme. Ale čo je vlastne verejný záujem? Pri príprave návrhu územného plánu obce to žiadny právny predpis ne-

upravuje. To, čo je verejným záujmom pre obec, určujú poslanci obecného zastupiteľstva dvojtrietinovým hlasovaním. Ale ani v tomto konaní nemá obec výhradné právo rozhodovania. Predstavitelia obce sú povinní požiadať príslušný krajský stavebný úrad o preskúmanie, či návrh územného plánu je v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Návrh územného plánu, ktorý je v rozpore so všeobecne záväznými predpismi, nie je možné schváliť a ak príde ku schváleniu územného plánu bez súhlasu krajského stavebného úradu, je v celom rozsahu neplatný. Tu je však dôležité pripomenúť, že Stavebný zákon vo viacerých ustanoveniach priznáva obci povinnosť jednať alebo vyrozumieť vlastníkov pozemkov, ktoré majú byť podľa návrhu územného plánu zastavané. Napriek uvedeným zákonným ustanoveniam sa môže stať, že obec schváli návrh územného plánu postupom, ktorý je v rozpore so stavebným zákonom, alebo sa nerespektovali požiadavky vlastníkov dotknutých pozemkov alebo ignorovali stanovisko krajského stavebného úradu.

Nespokojný vlastník nehnuteľnosti má možnosť obrátiť sa na príslušnú okresnú prokuratúru s požiadavkou na podanie protestu voči právoplatnému všeobecne záväznému nariadeniu. Ak obecné zastupiteľstvo nezruší na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, ktoré je v rozpore so zákonom, môže prokurátor podať návrh na súd na zrušenie tohto uznesenia. Ak ale prokurátor nepodá návrh na zrušenie všeobecne záväzného nariadenia na správny súd, nespokojnému vlastníkovi pozemku ostáva možnosť podať návrh na konanie pred Ústavným súdom SR. Ústavná sťažnosť však nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal všetky opravné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd poskytuje. Výnimkou je prípad, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

Monika Genčiová
poslankyňa OZ

Otvorená náruč i srdce pre každého

(Pokračovanie z 1. strany)

Dôkazom toho bola nielen dobrá atmosféra, ale aj to, že sa prítomní zabávali do neskorých nočných hodín.

Druhý deň Rímskokatolíckej cirkvi v Rožňave a Obec Rakovnica pozvali veriacich i ostatných občanov, záujemcov na Slávnostnú svätú omšu pri kostolíku sv. Márie Magdalény nad obcou Rakovnica, pod Tureckou v dopoludňajších hodinách. Obec sa popri tom postarala o občerstvenie a oživila

tak starú tradíciu spojenú so starostlivosťou o účastníkov omše.

V popoludňajších hodinách sa tradične konal futbalový turnaj Memoriál Jána Hlaváča a Jána Kozára. Na ihrisku v Rakovnici sa zhromaždili všetci priaznivci futbalu a športu.

Dni obce aj tohto roku boli plné radostných a milých zážitkov. Každý si našiel to svoje. I hostia odchádzali spokojní a s dobrým pocitom.

-sa-

Nadštandardne dobré vzťahy, perfektný športový i turistický deň



ZO JDS Rožňavské Bystré zorganizovala v piatok 1.7.2016 Športový deň pre R4ku, ktorú tvoria ZO JDS Rudná, Rakovnica, Rožňavské Bystré a Honce. Sú to štyri susedné obce v okrese Rožňava, ktoré majú nadštandardne dobré vzťahy.

Súťaže prebiehali na multifunkčnom ihrisku v ôsmich disciplínach, štyri ženské a štyri mužské, za nádherného slnečného počasia a účasti vyše 85 účastníkov. Hodnotili sa výkony jednotlivcov, ženy, muži, ako aj súťaž družstiev. V súťaži družstiev sa na 1. mieste umiestnila domáca ZO s počtom bodov 17, na 2. mieste skončila ZO JDS Honce so 14 bodmi a na 3. mieste ZO JDS Rudná s 13 bodmi. Najlepšie výsledky v súťaži mužov jed-

notlivcov dosiahol súťažiaci z domácej ZO, Ing. Peter Ujházi, ktorý získal dve 1. miesta v disciplíne hod na kôš a hod bremenom. Na 2. mieste sa umiestnil pán Ján Vápeník zo ZO JDS Honce, v disciplíne hod granátom na cieľ bol prvý a v disciplíne hod bremenom obsadil 2. miesto. U žien najlepšie výsledky dosiahla domáca pani Vierka Geldová, ktorá získala 1. miesto v kategórii hod granátom na cieľ a 2. miesto v kategórii kop

na bránu. ďalšie tri 1. miesta obsadili pani Vaňová z Rud-



Zanietení športovci

Foto: Laurika Fábiová

nej v disciplíne hod na kôš, pani Vápeníková z Honiec v disciplíne kop na bránu

a pani Ďurská z Rožňavského Bystrého v disciplíne hod čízmou.

Po ukončení súťaží bolo vykonané vyhodnotenie, kde boli odovzdané drobné vecné dary víťazom a zároveň sa začal podávať „Ferguláš“. Na záver bola voľná zábava až do 18:30, pričom od 19:00 začala silná búrka s krupobitím, čo už ale nemalo žiaden vplyv na súťaže a zábavu účastníkov.

Záverom by som sa chcel poďakovať starostke obce Rožňavské Bystré pani Želke Gonosovej za jej aktívnu pomoc pri organizovaní podujatia, bez ktorej by sa akcia v takom rozsahu nemohla uskutočniť. Poďakovanie ďalej patrí všetkým organizátorom podujatia za ich dvojdnú tvrdú prácu počas prípravy celej akcie a nakoniec aj všetkým súťažiacim a účastníkom podujatia za ich aktívne povzbudzovanie počas jednotlivých disciplín.

Počas celej akcie bolo podávaných mnoho druhov domácich zákuskov a iného občerstvenia.

Ing. Tibor Barna

predseda ZO JDS

(Pokračovanie na 8. strane)

Napadnuté krušpány

Zistili sme, že voľne rastúce alebo formované krušpány (napr.: guľovité) na dvoroch, v nádobách, v záhradách strácajú príťažlivý vzhľad, listy zosychajú, sú deravé a plné zelenkavých húseníc. Je to preto, lebo naše krušpány (Buxus sempervirens) napadol škodca - Vijačka krušpánová.

Na Slovensku sa intenzívne vyskytuje posledné dva roky a v Rakovnici je už rozšírený v celom katastri. Nebezpečné na škodcovi pôvodom z Ázie je to, že za rok môže mať aj niekoľko generácií, pričom počet jedincov sa rýchlo rozrastá. Na krušpánoch prezimuje

húsenica v hustých bielych kokónoch (zámotkoch). Na jar potom húsenice zimovisko opúšťajú a vrhnú sa na listy. Pri silnejšom napadnutí môžu zlikvidovať listy aj väčšej rastliny, pričom zostane iba žilnatina (skelety) alebo hrubšie stonky. Môžeme povedať, že robia holožer. Poškodené listy sa nezregenerujú, ale o rok vyrastú nové. Húsenice sa v kroch zakuklia a z kukiel sa potom vyľahne bielo-hnedý motýľ. Pri napadnutí rastliny týmto škodcom je dôležité zasiahnuť hneď po zistení prvých príznakov. Krušpány preto treba častejšie kontrolovať, prehliadať.



Vijačka krušpánová



Cydalima perspectalis

Pri realizovaní postreku treba ho urobiť skoro na jar a to vtedy, ak sa škodca na drevine už vyskytol, prípadne postihol susedov. Účinný je prípravok Karate ZEON 5 CS. Postrek je dobrý viackrát zopakovať. Efektívne je kombinovať aspoň dva rôzne preparáty. Ako druhý možno použiť Dursban 480 EC. Využiť sa dajú aj niektoré biologické prípravky. Keďže listy majú ochrannú voskovú vrstvu, bude potrebné do postrekovej tekutiny pridať aj zmáčadlo, prípadne trochu saponátu na riad. Aby sa krušpány po postreku rýchlejšie zregenerovali, je dobré prihnojsť ich a viac zavlažovať. Účinným prostriedkom je aj všetko zostríhať a spáliť. Tu platí jediná dôležitá zásada: „Pokiaľ existuje potrava, tak dovtedy tu bude aj škodca“. Rozhodnite sa sami čo urobíte.

-vm-

Foto: V Molnár st.

Nadštandardne dobré vzťahy, perfektný športový i turistický deň

(Pokračovanie zo 7. str.)



Ďalšiu spoločnú akciu R-štvorky zorganizovala ZO JDS Rakovnica dňa 15.7.2016 zameranú turisticky na „IVÁDOVE“ pod Tureckou.

Druhé tohtoročné stretnutie štyroch obcí - Rakovnica, Rudná, Rožňavské Bystré a Honce - turistické stretnutie, sa konalo v priestoroch niek-

ná harmonikárom a spevákom ľudových piesní z Rudnej. Niekoľko rezkých tónov na úvod a podujatie sa mohlo začať.



dajšej obce Rakovnica, ktorá bola založená v roku 1327.

Prekrásne počasie, dobrá účasť, dobrá nálada umocne-

Prítomných privítal predseda ZO JDS Rakovnica, oboznámil prítomných s programom, zaželel im pekný

zážitok a odovzdal slovo Ing. Viliamovi Koltášovi, ktorý pre seniorov pripravil turistické trasy. Najatraktívnejšia túra, ktorú si účastníci vybrali, bola túra v okolí kostolíka sv. Márie Magdalény, kde vznikla aj uhliarska osada na území hradu Brzotín, naša prekrásna obec Rakovnica. Po krásnej trase, oboznámením sa s históriou obce a kostolíka, sa turisti vrátili do pripraveného areálu, pričate na „IVÁDOVE“. Po

výdatnom občerstvení nasledovalo posedenie pri ľudovkách z našich čias.

Verím, že podujatie splnilo stanovený cieľ, lebo seniori odchádzali vysmiati a veľmi spokojní. Najbližšie podujatie usporiada obec Rudná v priestoroch ihriska.

Tešíme sa na stretnutie a ďakujeme.

Mgr. Ladislav Fábian
predseda ZO JDS



Foto na strane: Laurika Fábianová